Organizační úvod

TODO!!!

Úvod

TODO!!!

1 Shodná zobrazení

Definice 1.1

Zobrazení $f: \mathbb{R}^n \to \mathbb{R}^n$ se nazývá shodné (nebo shodnost), jestliže pro každé dva body $\mathbf{X}, \mathbf{Y} \in \mathbb{R}^n$ platí $||f(\mathbf{X}) - f(\mathbf{Y})|| = ||\mathbf{X} - \mathbf{Y}||$.

Lemma 1.1

Přímo z definice plyne, že složení dvou shodností je shodnost, shodnosti jsou prostá zobrazení a inverzní zobrazení ke shodnosti je opět shodnost.

 $D\mathring{u}kaz$

Triviální.

TODO!!!

Definice 1.2 (Grupa)

Množinu s jedinou binární operací $(M, \circ)$ nazveme grupou, jestliže je tato operace asociativní, existuje pro ní neutrální (jednotkový) prvek a ke každému prvku existuje prvek inverzní.

Důsledek (Grupa shodností)

Shodnosti jsou surjektivní a vzhledem ke skládání tvoří grupu, kterou budeme označovat $\mathbb{E}(n)$.

 $D\mathring{u}kaz$

Shodná zobrazení jsou tvaru $f(\mathbf{X}) = \mathbf{A} \cdot \mathbf{X} + \mathbf{p}, g(\mathbf{X}) = \mathbf{B} \cdot \mathbf{X} + \mathbf{q},$ kde $\mathbf{A}$ a $\mathbf{B}$ jsou ortogonální. Potom

$$f^{-1} = \mathbf{A}^{-1} \cdot \mathbf{X} - \mathbf{A}^{-1} \cdot \mathbf{p}, (g \circ f)(\mathbf{X}) = (\mathbf{B} \cdot \mathbf{A}) \cdot \mathbf{X} + \mathbf{B} \cdot \mathbf{p} + \mathbf{q}.$$

1

Definice 1.3 (Přímé zobrazení)

Zobrazení f nazveme přímé, jestliže det $\mathbf{A} = 1$, a nepřímé, jestliže det $\mathbf{A} = -1$. Přímá zobrazení tvoří podgrupu $\mathbb{E}_+(n)$. Zobrazení, pro která je $\mathbf{A}$ jednotková matice nazýváme posunutí a tvoří podgrupu označovanou (pokud nehrozí nedorozumění) rovněž $\mathbb{R}^n$. Zobrazení, pro která je $\mathbf{p}$ nulový vektor tvoří podgrupu označovanou $\mathbb{ON}(n)$ (ortonormální grupa).

Důkaz

To, že jsou to podgrupy se dokáže jednoduše přes uzavřenosti.

Poznámka

Shodná zobrazení můžeme vyjádřit jako kartézský součin, ale grupové operace by pak nefungovali. Proto je množina shodných zobrazení definovaná tzv. semidirektním součinem: $\{(\mathbf{A}, \mathbf{p})\} = \mathbb{ON} \ltimes \mathbb{R}^n$.

Věta 1.2

Pro každou shodnost $f \in \mathbb{E}(n)$ tvaru $f(\mathbf{X}) = \mathbf{A} \cdot \mathbf{X} + \mathbf{p}$ platí maticová rovnost zapsaná blokově jako

$$\begin{pmatrix} f(\mathbf{X}) \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \mathbf{A} & \mathbf{p} \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \mathbf{X} \\ 1 \end{pmatrix}.$$

Navíc zobrazení, které každé shodnosti přiřazuje tuto matici rozměrů $(n+1)\times(n+1)$, tj.

$$f \mapsto \begin{pmatrix} \mathbf{A} & \mathbf{p} \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$
,

je vnoření grupy $\mathbb{E}(n)$ do grupy regulárních matic $\mathbb{GL}(n+1)$.

 $D\mathring{u}kaz$

Plyne z maticového násobení.

Definice 1.4 (Asociovaný homomorfismus, samodružné směry, samodružné

Mějme shodné zobrazení $f(\mathbf{X}) = \mathbf{A} \cdot \mathbf{X} + \mathbf{p}$. Jeho body splňující $f(\mathbf{X}) = \mathbf{X}$ nazýváme samodružné body. Lineární zobrazení $f_{\mathbf{A}} : \mathbb{R}^n \to \mathbb{R}^n$ dané maticí $\mathbf{A}$ nazýváme asociovaným homomorfismem k zobrazení f a vlastní směry tohoto zobrazení nazýváme samodružné směry zobrazení f.

Řekneme, že množina M je samodružná množina zobrazení f, jestliže ji zobrazení zachovává (jako celek, ne nutně každý její bod zvlášť). Přesněji jestliže platí

$$\forall \mathbf{X} \in \mathbb{R}^n : \mathbf{X} \in \mathbb{M} \implies f(\mathbf{X}) \in M.$$

Lemma 1.3

Přímka $p: C + \langle \mathbf{v} \rangle$ je samodružnou množinou shodnosti f právě tehdy, $když \langle \mathbf{v} \rangle$ je jeho samodružný směr a f(C) - C je násobkem $\mathbf{v}$.

 $D\mathring{u}kaz$

At $\mathbf{D} = \mathbf{C} + \mathbf{v}$. Z linearity je p samodružná právě tehdy, když $f(\mathbf{C}), f(\mathbf{D}) \in p$. To už dokážeme rozepsáním.

Věta 1.4 (Klasifikační věta v $\mathbb{R}^2$)

Pro každou shodnost $f \in \mathbb{E}(2)$ nastane právě jedna z těchto možností:

f je přímá shodnost a

- má všechny body samodružné a všechny směry samodružné s vlastním číslem 1. Pak jde o identitu.
- má právě jeden samodružný bod, pak ji nazýváme otočení. Samodružné směry pak nemá buď žádné, nebo všechny s vlastním číslem -1. Tedy jde libovolné otočení nebo o otočení o π (= středová souměrnost).
- nemá žádný samodružný bod a všechny směry jsou samodružné s vlastním číslem 1.
   Pak ji nazýváme posunutí.

f je nepřímá shodnost. Pak má právě dva samodružné směry, jeden s vlastním číslem 1 a jeden s vlastím číslem -1 a

- buď má právě jednu přímku samodružných bodů, pak ji nazýváme osová souměrnost,
- nebo nemá žádné samodružné body, pak ji nazýváme posunutá osová souměrnost.

Definice 1.5 (Kvaterniony)

Kvaterniony jsou algebra nad $\mathbb{R}^4$, kde kanonická báze se značí $\overline{1,i,j,k}$ a $i^2=j^2=k^2=-1$, $ij=-ji=k,\ jk=-kj=i,\ ki=-ik=j.$

TODO kvaterniony.

TODO!!!

2 Křivky

TODO!!!

Definice 2.1 (Reparametrizace, změna parametru)

Je-li $c:I\to\mathbb{R}^n$ regulární parametrická křivka a $\varphi:\tilde{I}\to I$ hladký difeomorfismus intervalu $\tilde{I}$ na I (tedy hladká bijekce s hladkým inverzním zobrazením), je $\tilde{c}=c\circ\varphi:\tilde{I}\to\mathbb{R}^n$ regulární parametrická křivka se stejným obrazem jako c. Difeomorfismus φ pak nazýváme změnou parametru a $\tilde{c}$ reparametrizací c. Je-li navíc $\varphi'>0$ na $\tilde{I}$, nazveme $\tilde{c}$ reparametrizací c zachovávající orientaci.

Definice 2.2 (Křivka, orientovaná křivka)

Býti reparametrizací je relace ekvivalence na množině všech regulárních parametrizovaných křivek a každou její třídu nazýváme křivka. Každého zástupce příslušné třídy ekvivalence nazýváme parametrizací této křivky. Býti reparametrizací zachovávající orientaci je rovněž relace ekvivalence na množině všech regulárních parametrizovaných křivek a každou její třídu nazýváme orientovaná křivka.

 $D\mathring{u}kaz$

Reflexivita: $c \circ id = c$ (difeomorfismus s kladnou derivací). Symetrie: $\tilde{c} = c \circ \varphi \Leftrightarrow c = \tilde{c} \circ \varphi^{-1}$ (pokud je $\varphi' > 0$, pak $(\varphi^{-1})' > 0$). Tranzitivita:

$$\tilde{\tilde{c}} = \tilde{c} \circ \varphi \wedge \tilde{c} = c \circ \psi \implies \tilde{\tilde{c}} = x \circ \psi \circ \varphi.$$

(Navíc
$$(\psi \circ \varphi)' = \psi' \cdot \varphi'$$
).

Poznámka

Dále budeme reparametrizaci označovat pouze změnou parametru a tečka bude značit derivaci podle t, čárkou pak podle s.

Lemma 2.1

Pro derivace dvou parametrizací c(t) a $c(s) = c(\varphi(s))$ téže hladké regulární křivky v každém odpovídajícím bodě platí

$$(\dot{c}|\ddot{c}|\ddot{c}) = (c'|c''|c''') \begin{pmatrix} \dot{\varphi} & \ddot{\varphi} & \dddot{\varphi} \\ 0 & \dot{\varphi}^2 & 3\dot{\varphi}\ddot{\varphi} \\ 0 & 0 & \dot{\varphi}^3 \end{pmatrix}.$$

Důkaz

$$\dot{c} = \frac{dc}{dt} \cdot \frac{d\varphi}{ds} = c' \cdot \dot{\varphi} \qquad \left(dcdt |_{\varphi(s_0)} \cdot \frac{d\varphi}{ds} |_{s_0} \right).$$

$$\ddot{c} = \frac{d}{ds} \left(c' \cdot \dot{\varphi} \right) = c' \cdot \ddot{\varphi} + \frac{dc'}{ds} \cdot \dot{\varphi} = c' \ddot{\varphi} + c'' (\dot{\varphi})^2.$$

$$\dddot{c} = \frac{d}{ds} \left(c' \ddot{\varphi} + c'' (\dot{\varphi})^2 \right) = c' \cdot \dddot{\varphi} + c'' \dot{\varphi} \ddot{\varphi} + c'' \cdot 2 \dot{\varphi} \ddot{\varphi} + c''' \cdot (\dot{\varphi})^3.$$

2.1 Rovinné křivky

Definice 2.3 (Tečný vektor, orientovaný jednotkový normálový vektor, znamenková křivost)

V každém bodě hladké regulární parametrické křivky c(t) v $\mathbb{R}^2$ definujeme jednotkový tečný vektor

 $\mathbf{t}(t) = \frac{c'(t)}{||c'(t)||},$

dále orientovaný jednotkový normálový vektor

$$\mathbf{n}_*(t) = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \mathbf{t}(t),$$

a znaménkovou křivost

$$\varkappa_z(t) = \frac{\det(c'(t)|c''(t))}{||c'(t)||^3}.$$

Bod, kde je znaménková křivost nulová, nazýváme inflexní.

Věta 2.2

Při reparametrizaci křivky v $\mathbb{R}^2$ zachovávající orientaci se v daném bodě tečný vektor, orientovaný normálový vektor a znaménková křivost nemění. Při reparametrizaci, která mění orientaci se tyto vektory mění na opačné a znaménková křivost pouze změní znaménko.

 $D\mathring{u}kaz$

Jen dosadíme z minulého lemmatu.

Věta 2.3

Znaménková křivost, tečný a normálový vektor jsou ekvivariantní vůči schodnostem $\mathbb{R}^2$. Přesněji, mějme shodnost ve tvaru f(X) = AX + p, parametrickou křivku c(t) a v jejím libovolném bodě veličiny $\varkappa_2$, t, n_* . Pak křivka $\tilde{c} = f(c(t)) = Ac(t) + p$ má v odpovídajícím bodě znaménkovou křivost $\tilde{\varkappa}_2 = \varkappa_2 \det A$, normálový vektor $\tilde{n}_* = An_s \det A$ a tečný vektor $\tilde{t} = At$.

 $D\mathring{u}kaz$ Rozepsáním.

Věta 2.4

Křivka má v každém svém bodě kontakt nejvyššího řádu s tečnou přímkou (ze všech přímek) a v každém neinflexním bodě s oskulační kružnicí (ze všech rovnic).

Věta 2.5

Pro hladkou regulární parametrickou křivku $c: I \to \mathbb{R}^2$ platí

$$t'(t) = ||c'(t)|| \varkappa_2(t) n_*(t).$$

Dále platí, že existuje hladká funkce $\vartheta(t): I \to \mathbb{R}$ splňující $t(t) = (\cos \vartheta(t), \sin \vartheta(t))$ pro $t \in I$ a pro znaménkovou křivost pak platí

$$\varkappa_2(t) = \frac{\vartheta'(t)}{||c'(t)||}, t \in I.$$

Pokud je tedy křivka parametrizována konstantní jednotkovou rychlostí ||c'(t)|| = 1, pak je tedy znaménková křivost rychlostí změny směru křivky.

Důkaz

$$t(t)' = \left(\frac{c'}{||c'||}\right)' = \frac{\sqrt{c' \cdot c'}c'' - \frac{1}{2}\frac{2c' \cdot c''}{\sqrt{c' \cdot c'}}c'}{c' \cdot c'} = \frac{||c'||^2c'' - (c' \cdot c'')c'}{||c'||^3}.$$

Dokážeme, že $(\mathbf{t}' \perp \mathbf{t}) \Leftrightarrow (\mathbf{t}' \perp c')$.

$$\mathbf{t}' \cdot c' = \frac{1}{||c'||^3} \left[\left(||c'||^2 c'' - (c' \cdot c'')c' \right) \cdot c' \right] = ||c'||^2 (c'' \cdot c') - (c' \cdot c'')(c' \cdot c') = 0,$$

tedy existuje $K \in \mathbb{R}$, že $\mathbf{t}' = K \cdot \mathbf{n}_*$.

$$\det(\mathbf{t}, \mathbf{t}') = \det(\mathbf{t}, K\mathbf{n}_*) = K \det(\mathbf{t}, \mathbf{n}_*) = K.$$

$$\det(\mathbf{t}, \mathbf{t}') = \det(\frac{c'}{||c'||}, \frac{||c'||^2 \cdot c'' - (c' \cdot c'')c'}{||c'||^3}) = \frac{1}{||c'||^4} \det(c', ||c'||^2 \cdot c'') + 0 =$$

$$= \frac{\det(c', c'')}{||c'||^3} ||c'|| = \varkappa_2 \cdot ||c'||.$$

K důkazu úhlu bychom potřebovali komplexku. (Pro důkaz existence.)

2.2 Křivky v prostoru

Definice 2.4 (Jednotkový tečný vektor, křivost, binormála, jednotkový normálavy vektor, torze)

Jednotkový tečný vektor bude totožný, křivost (tentokrát není znaménková) je totožná, jen místo determinantu je velikost vektorového součinu. Dále definujeme binormálu (normovaný vektorový součin první a druhé derivace), normála je pak vektorový součin binormály a tečny.

Torze je $\tau(t) = \frac{\det(c'(t)|c''(t)|c'''(t))}{||c'(t) \times c''(t)||^2}.$

Definice 2.5 (Oskulační, retrifikační a normálová rovina)

Oskulační rovina je množina $\mathbf{c}(t) + < \mathbf{t}(t), \mathbf{n}(t) >$, retrifikační rovina je množina $\mathbf{c}(t) + < \mathbf{t}(t), \mathbf{b}(t) >$ a normálová rovina je $\mathbf{c}(t) + < \mathbf{n}(t), \mathbf{b}(t) >$.

Věta 2.6

Na otevřeném intervalu I budiž zadány dvě hladké reálné funkce k(t), r(t), přičemž r(t) > 0 pro všechna $t \in I$. Pak existuje až na přímou podobnost právě jedna hladká parametrická rovinná křivka c(t), $t \in I$, pro kterou platí

$$||c'(t)|| = r(t), \qquad \varkappa_z(t) = f(t).$$

Důkaz

Zintegrujeme a vyjde nám jedna funkce až na konstanty.

Věta 2.7

Při reparametrizaci křivky v $\mathbb{R}^3$ zachovávající orientaci se v daném bodě křivost, torze a Frenetův repér nemění. Při reparametrizaci, která mění orientaci, se křivost, torze a normálový vektor rovněž nemění, zatímco tečný a binormálový vektor se mění na vektory opačné.

 $D\mathring{u}kaz$

Prostě se spočítá.

Věta 2.8

Křivost, tečný a normálový vektor jsou ekvivariantní vůči shodnostem $\mathbb{R}^3$. TODO

 $D\mathring{u}kaz$

Prostě se spočítá.

Definice 2.6 (Tečna)

Pro hladkou regulární křivku c(t) v $\mathbb{R}^3$ definujeme v každém bodě tečnou přímku jako množinu $c(t)+\langle \mathbf{t}(t)\rangle.$

Definice 2.7 (a lemma o parametrizaci obloukem)

O hladké parametrizované křivce c() řekneme, že je parametrizovaná obloukem nebo jednotkovou rychlostí, jestliže pro všechna $t \in I$ platí ||c'(t)|| = 1. Každou hladkou regulární křivku lze parametrizovat obloukem. Je-li c(t) nějaké parametrizace obloukem, pak všechny ostatní parametrizace této křivky obloukem získáme reparametrizací $t = \varphi(s)$, $\varphi(s) = \pm s + s_0$, kde s_0 je libovolná konstanta.

 $D\mathring{u}kaz$ $Z\check{r}ejm\acute{e}.$

Lemma 2.9

Pro hladkou křivku c(t) v $\mathbb{R}^3$ parametrizovanou obloukem v každém bodě platí $\mathbf{t}(t) = c'(t)$ a v každém neinflexním bodě navíc platí

$$n(t) = \frac{c''(t)}{||c''(t)||}, \qquad \varkappa(t) = ||c''(t)|| = ||c'(t) \times c''(t)||.$$

 $D\mathring{u}kaz$

Prostě se spočítá.

Věta 2.10 (Frenetovy vzorce)

Je-li c(t) hladká křivka v $\mathbb{R}^3$ parametrizovaná obloukem, pak v každém neinflexním bodě platí

$$\mathbf{t}' = \varkappa n, \qquad n' = -\varkappa \mathbf{t} + \tau b, \qquad b' = -\tau n',$$

což lze vyjádřit maticově jako

$$(t'|n'|b') = (t|n|b) \begin{pmatrix} 0 & -\varkappa & 0 \\ \varkappa & 0 & -\tau \\ 0 & \tau & 0 \end{pmatrix},$$

nebo s využitím takzvaného Darbouxova vektoru $d = \tau \mathbf{t} + \varkappa b$ jako

$$t' = d \times t,$$
  $n' = d \times n,$ $b' = d \times b.$

Věta 2.11

Nechť f(t) > 0, g(t) jsou hladké funkce definované na otevřeném intervalu I. Pak existuje až na přímou eukleidovskou shodnost právě jedna hladká křivka c(t) v $\mathbb{R}^3$ parametrizovaná obloukem na intervalu I tak, že $\varkappa(t) = f(t)$, $\tau(t) = g(t)$.

Tyto rovnice se někdy nazývají přirozené rovnice křivky.

Věta 2.12

Pro regulární hladkou para TODO!

TODO

Věta 2.13

Křivka je určena křivostí, torzí a počáteční polohou Frenetova repéru.

 $D\mathring{u}kaz$

Technický. Chce to věty o řešení diferenciálních rovnic.

Věta 2.14

Pro regulární hladkou parametrizovanou křivku $c: I \to \mathbb{R}^3$ bez inflexních bodů platí, že leží v nějaké rovině právě tehdy, $když \tau(t) = 0$, $\forall t \in I$.

 $D\mathring{u}kaz$

c(t) leží v rovině $a \cdot x + b \cdot y + c \cdot z + d = 0 \Leftrightarrow c(t) \cdot (a, b, c) = -d$, tj. $c' \cdot (a, b, c) = c'' \cdot (a, b, c) = 0$, tedy $c', c'', c''' \in \langle (a, b, c) \rangle^{\perp}$, který je dimenze dva, tedy determinant daných vektorů (a tedy torze) musí být 0.

Naopak jestliže $\tau = 0$, pak $b' = \tau \cdot \mathbf{n} = 0 \implies b$ je konstantní. Zvolíme $t_0 \in I$ a definujeme $h(t) = (c(t) - c(t_0)) \cdot b$. $h(t_0) = 0$ a navíc $h'(t) = c'(t) \cdot b = \mathbf{t} \cdot \mathbf{b} = 0 \implies h \equiv 0$. $0 = (c(t) - c(t_0)) \cdot b = c(t) \cdot b = c(t_0) \cdot b$.

Věta 2.15

Pro regulární hladkou parametrizovanou křivku $c: I \to \mathbb{R}^2$ vnořenou do $\mathbb{R}^3$ zobrazením $(x,y) \mapsto (x,y,0)$ platí $\varkappa = |\varkappa_z|$ a v neinflexních bodech $n = \operatorname{sgn}(\varkappa_z) n_s$.

 $D\mathring{u}kaz$

Přímým výpočtem.

3 Křivkový integrál

Definice 3.1 (Křivkový integrál 1. druhu)

Mějme hladkou parametrickou křivku $c(t), t \in (\alpha, \beta)$ v $\mathbb{R}^n$ a reálnou funkci f definovanou na $\langle c \rangle$. Pak definujeme křivkový integrál 1. druhu

$$\int_{c} f ds := \int_{\alpha}^{\beta} f(c(t))||c'(t)||dt,$$

pokud integrál napravo existuje jako Lebesgueův integrál.

Věta 3.1

Křivkový integrál prvního druhu nezávisí na (re)parametrizaci.

 $D\mathring{u}kaz$

Větou o substituci.

Definice 3.2 (Délka křivky)

Délku křivky definujeme jako integrál prvního druhu z konstantní jednotkové funkce

$$l(c) = \int_{c} 1ds.$$

Definice 3.3 (Uzavřená, jednoduchá, Jordanova křivka)

Parametrizovaná křivka $c: [\alpha, \beta] \to \mathbb{R}^2$ se nazývá uzavřená, jestliže $c(\alpha) = c(\beta)$. Tuto křivku navíc nazveme jednoduchou, je-li c prosté na $[\alpha, \beta)$. Jednoduchá uzavřená rovinná křivka se rovněž nazývá Jordanova.

Věta 3.2 (Umlaufsatz)

Je-li $c(t), t \in [\alpha, \beta]$ hladká uzavřená křivka, pro kterou navíc $\mathbf{t}(\alpha) = \mathbf{t}(\beta)$, pak existuje $k \in \mathbb{Z}$ (nazývané index křivky) takové, že $\int_{c} \varkappa_{z} ds = 2k\pi$.

Je-li navíc c jednoduchá a kladně orientovaná (proti směru hodinových ručiček), pak k=1.

 $D\mathring{u}kaz$

TODO

Definice 3.4

Mějme hladkou parametrickou křivku c(t), $t \in (\alpha, \beta)$ v $\mathbb{R}^n$ a zobrazení (vektorové pole) $F: \langle c \rangle \to \mathbb{R}^n$. Pak definujeme Křivkový integrál 2. druhu

$$\int_{c} F dX := \int_{\alpha}^{\beta} F(c(t)) \cdot c'(t) dt,$$

pokud integrál napravo existuje jako Lebesgueův integrál.

Věta 3.3 (Greenova)

Nechť c je jednoduchá hladká uzavřená kladně orientovaná (proti směru hodinových ručiček) křivka v $\mathbb{R}^2$. Nechť $F(x,y) = (F_1(x,y), F_2(x,y))$ je hladké vektorové pole definované na

nějakém okolí uzávěru int c. Pak

$$\int_{c} F dX = \int_{\text{int } c} \left(\frac{\partial F_2}{\partial x} - \frac{\partial F_1}{\partial y} \right) dx dy.$$

 $D\mathring{u}kaz$

Lemma 3.4

 $Bud\ c(t) = (c_x(t), c_y(t))^T,\ t \in [\alpha, \beta]\ kladně\ orientovaná\ hladká\ jednoduchá\ uzavřená\ křivka.$ Pak plošný obsah obsah oblasti int c je roven

$$A = \int_{\alpha}^{\beta} c_x(t)c'_y(t)dt = -\int_{\alpha}^{\beta} c_y(t)c'_x(t)dt = \frac{1}{2}\int_{\alpha}^{\beta} (c_xc'_y - c'_xc_y)(t)dt.$$

Důkaz

Dosadíme správná vektorová pole do Greenovy věty a spočítáme.

Věta 3.5 (Isoperimetrická nerovnost)

 $Bud\ c:[a,b]\to\mathbb{R}^2$ hladká jednoduchá uzavřená křivka délky labuď A plošný obsah intc. Pak

$$\frac{l^2}{4\pi} \ge A,$$

přičemž rovnost nastane, právě když c je kružnice.

Lemma 3.6 (Wirtinger)

 $Necht\ f(t):[0,\pi]\to\mathbb{R}$ je hladká funkce, pro kterou platí $f(0)=f(\pi)=0.$ Pak

$$\int_0^\pi f'^2(t)dt \geq \int_0^\pi f^2(t)dt,$$

TOOD.

Důkaz

Vynechán.